# Kęstutis Šeškevičius
# 1970 12 22–2018 04 11

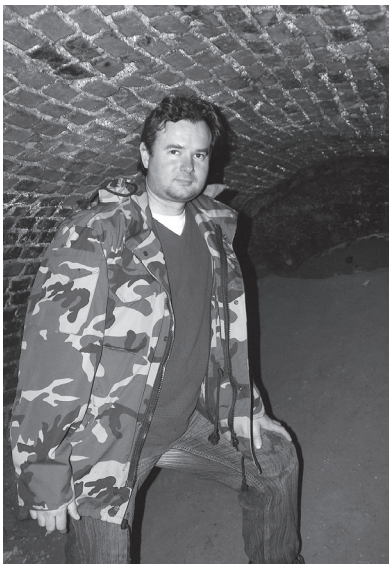

2018 m. pavasarį labai netikėtai netekome kolegos ir bičiulio Kęstučio Šeškevičiaus.

Kęstutis Šeškevičius gimė 1970 m. gruodžio 22 d. Kaune. 1989 m baigė Kauno 41-ąją vidurinę mokyklą. Mokykloje susidomėjo istorija ir archeologija, dalyvavo jaunųjų istorijos mylėtojų grupės veikloje, kur pažino priešistorės pagrindus, ėmėsi pirmųjų tyrimų.

Augdamas ir bręsdamas jis susidomėjo kultūros istorija ir istoriniu turizmu, vėliau jo dėmesį patraukė archeologiniai tyrimai. 1990 m. įsitraukė į Kauno paminklų restauravimo projektavimo instituto archeologų grupės veiklą – dalyvaudavo vasaros tyrimuose Kauno senamiestyje, kur archeologo A. Vaškelio vadovaujama ekspedicija atliko M. Valančiaus gatvės tyrimus, taip pat dalyvavo A. Žalnieriaus vadovautuose tyrimuose Kauno pilyje, domėjosi ir kitais Kauno senamiestyje vykdomais tyrimų darbais, medžiagos dokumentavimu. Kitais, 1991 m., apsisprendė aktyviau veikti ir prisijungė prie tyrimų Marvos dvare, o kiek vėliau prasidėjo Marvelės kapinyno epocha, Kęstutį suformavusi nuo paprasto talkininko iki profesionalaus archeologo. Daug metų jis buvo nepakeičiamas Marvelės ekspedicijos dalyvis. Dalyvavo visuose nuo 1991 iki 2001 m. Audriaus Astrausko ir Mindaugo Bertašiaus vadovaujamuose tyrimuose. Ši patirtis ir daug metų trukusi ekspedicija galutinai suformavo Kęstučio tikslus studijuoti ir susieti gyvenimą su archeologija.

Kęstutis Šeškevičius buvo vienas pagrindinių Marvelės kapinyno atradimų dalyvis. Prisijungęs dar pirmais tyrimų metais, jis gerą dešimtmetį kasmet dalyvaudavo ekspedicijose. Tad daugelis atradimų gali būti tiesiogiai siejama su juo. Per šį dešimtmetį įgyta patirtis leido kokybiškai prisidėti prie ekspedicijos darbų, reikalui esant pavaduoti ekspedicijos vadovą ir organizuoti tyrimus.

Tiriant Marvelę Kęstutis brendo ir augo kaip tyrėjas, bendraudamas su bendraamžiais ir kolegomis, ekspedicijų metu išmoko preparuoti ir dokumentuoti medžiagą. Ši patirtis pravertė kiek vėliau, imantis savarankiško darbo ir atliekant tyrimus Kauno senamiestyje, kai kuriuose kituose objektuose.

1994 m. Kęstutis Šeškevičius pradėjo studijuoti Vilniaus universiteto Istorijos fakultete. 1999 m. apgynė bakalauro darbą „Žirgų palaidojimai Veršvų kapinyne“. Vėliau studijas pratęsė Kaune, Vytauto Didžiojo universitete. 2001 m. parašė ir apgynė magistro darbą „Kauno miesto archeologiniai tyrinėjimai XIX a. pab. – XX a. 4 deš.“

Vasarą dirbdamas Marvelės ekspedicijoje, nuo 1997 m. K. Šeškevičius pradėjo dirbti muziejininku, vėliau vyresniuoju muziejininku Vytauto Didžiojo karo muziejuje Archeologijos skyriuje. Buvo sunku įsivaizduoti muziejų be Kęstučio pagalbos, jo atliktų darbų, įvykdytų užduočių, jo puikaus humoro jausmo. Kartu su Archeologijos skyriaus vadove Kristina Rickevičiūte susiformavo viena kitą papildanti puiki muziejinė komanda. Kartu jie parengė nemažai archeologinių parodų: 1998 m. Kalniškių kapinyno kasinėjimo 10-mečio, generolo V. Nagevičiaus, archeologo P. Tarasenkos archeologiniams tyrinėjimams skirtas parodas, 2005 m. J. Puzino 100 metų jubiliejinę parodą minėjimą. Marvelės kapinyno tyrimams buvo skirtos kelios parodos. 2006 m. parengta paroda „Apuolės ir Impilties piliakalnių tyrinėjimai". 2010 m minint Žalgirio mūšio 600-ąsias metines, muziejuje atidaryta jų parengta paroda „Lietuvos karys Žalgirio mūšyje", o 2013 m. – „Lietuvos karalystės kariai XIII a.", 2014 m. „Apuolės gynyba 854 m." Parodos rengtos ir Kauno miesto bibliotekose: 2009 m. „Lietuvos valstybės ištakos" V. Kudirkos viešosios bibliotekos filiale, su ją pristatančiu išsamiu straipsniu Vytauto Didžiojo karo muziejaus 2009 m. almanache. Panaši paroda parengta 2014 m. Kalniečių bibliotekoje: „Lietuva valstybės susidarymo išvakarėse". 2016 m. parengta paroda Saulės mūšiui atminti („Saulės mūšis. 1236 m."), kurioje eksponuoti XIII a. žemaičių, lietuvių ir žiemgalių genčių ginklai, raitelio ekipuotė.

Kęstutis buvo vienas iš atnaujintos 2010 m. vasario 16 d. Vytauto Didžiojo karo muziejaus Archeologinės ekspozicijos autorių, ja be pakeitimų galime gerėtis ir dabar. Be pagrindinio savo darbo muziejuje, Kęstutis skaitė viešas paskaitas, dalyvavo archeologiniuose tyrimuose, parengė paskutinę virtualią parodą „Kauno miesto herbiniai kokliai".

Išplėsdamas muziejininko veiklą, Kęstutis ėmėsi tiriamųjų analitinių darbų, – 2007 m. konferencijoje, skirtoje Kauno miesto muziejaus įkūrimo 110-osioms metinėms, jis skaitė pranešimą „Kauno miesto muziejus 1897–1918 m." Jis parengė kelias Vytauto Didžiojo karo muziejaus išleistas knygas: 2007 m. „Apuolės piliakalnio tyrinėjimai 1931–1932 m." ir 2009 m. „Impilties piliakalnio tyrinėjimai 1933–1934 m." Knygose aprašyti Karo sanitarijos tarnybos viršininko bei Vytauto Didžiojo karo muziejaus direktoriaus generolo leitenanto Vlado Nagevičiaus vykdyti plataus masto archeologiniai tyrimai, tuo metu išsiskyrę savo inovacijomis. Leidiniai gausiai iliustruoti muziejaus fonduose sukauptų eksponatų bei kasinėjimų metu darytomis nuotraukomis, kasinėjimų dienoraščiais, brėžiniais, dokumentais. 2014 m. K. Šeškevičiaus ir K. Rinkevičiūtės pastangomis išleistas parodos katalogas „Kauno pilies gynyba 1362 m."

Dirbdamas muziejuje Kęstutis domėjosi istorinėmis ir archeologinėmis rekonstrukcijomis, aktyviai dalyvavo Karo istorijos klubo veikloje. 2003–2006 m. jam suteiktas 1792 m. artilerijos kanonieriaus laipsnis. Jis dalyvavo XVIII a. pabaigos – XIX a. pradžios mūšių rekonstrukcijose–inscenizacijose Biržuose, Borodino, Cechanove, Deltuvoje, Grochove, Klaipėdoje, Modline, Ostrolenkoje, Varšuvoje, Vilniuje. Iššovė

ne vieną šventinę pabūklų salvę per Lietuvos valstybės šventes ir per Lietuvos Respublikos prezidento inauguraciją 2004 m.

Pajutęs, kad archeologijos vaidmuo Vytauto Didžiojo karo muziejuje nuvertinamas, 2016 m. Kęstutis perėjo dirbti į Kauno miesto muziejų. Čia sėkmingai įsiliejo į jauną Kauno miesto muziejaus kolektyvą ir dirbo iki netikėtos mirties 2018 m. balandžio 11 d.

Kęstutis nebuvo akademinio pasaulio atstovas, bet nuo savo veiklos pradžios pasikliovė ir liko visiškai ištikimas archeologo profesijai. Jis nuolat būdavo tyrimų lauke, stengdamasis suvokti kultūrinio sluoksnio specifiką ir vertindamas artefaktus. Visa tai darė pagarbiai, matyt, suvokdamas, kokia gili ir įvairi prasmė slypi tokiuose paprastuose daiktuose. Kruopščiai dirbo prie smulkiausių artefaktų ekspedicijose ir muziejuje. Kartais sugebėdavo pamatyti tokias smulkmenas, kurios kitiems likdavo nepastebimos, atkreipdavo dėmesį ir žadino aplinkinių susidomėjimą. Bendraudamas su kolegomis nesiginčydavo dėl kitokios nuomonės, bet nuolat vertindavo ir abejodavo.

Taip jis tapo nepamainomu ir pagrindiniu K. Rickevičiūtės pagalbininku Vytauto Didžiojo karo muziejui 1998–2003 m. vykdant ekspedicijas Karmėlavos kapinyne. Be Kęstučio neišsiversdavo daugelis archeologų. Jis dalyvavo 1995, 1997 m. Kauno senamiesčio tyrimuose Perkūno namo kieme (vadovas M. Bertašius), 1997 m. Naujojo Obelyno kapinyno ir Poškonių senkapio tyrimuose (vadovas A. Astrauskas); Kėdainių senamiestyje tiriant Didžiosios gatvės prieigas (vadovas A. Juknevičius); Šv. Gertrūdos bažnyčią Kaune (vadovas M. Bertašius). Ilgametis LNM ekspedicijų dalyvis jose praleido didžiąją dalį savo atostogų. 2000–2006 m. dalyvavo tyrinėjant Pašekščių pilkapyną (vadovas G. Grižas), 1994–2000 m. Zapsės 1-ąją ir 5-ąją gyvenvietes, Zapsės kapinyną (vadovai V. Juodagalvis, G. Grižas), 1995 m. Dusios 7-ąją gyvenvietę (vadovas V. Juodagalvis), Šventosios 4-ąją gyvenvietę (vadovė R. Rimantienė), dalyvavo 1997–1998 m. tarptautinėje kompleksinėje ekspedicijoje Šventojoje „The Bergen – Lithuanian joint project in Šventoji“ (vadovas V. Juodagalvis), 1995–1998 m. tiriant Bakšių senovės gyvenvietę (vadovas V. Steponaitis); 1997–2001 m. Dumblynės senovinę gyvenvietę (vadovas G. Grižas); 1997–2006 m. Paduobės–Šaltaliūnės pilkapyną (vadovas V. Steponaitis). Kęstutis Šeškevičius vadovavo tyrimams 2011 m. Kaune prie Perkūno namo, 2015 m. tiriant Tarandės senkapį (Vilniaus miestas), „Via Baltika“ kelio žvalgymams 2016 m., 2014 m. kartu su M. Bertašiumi ir G. Grižu vykdė projektuojamo dujotiekio iš Lenkijos trasos žvalgymus. Paskutinė ekspedicija, kurioje dalyvavo K. Šeškevičius, buvo 2017 m. tyrimai Gedimino kalne, ieškant 1863–1864 m. sukilėlių.

Kęstutis buvo vienas geriausių kultūrinio sluoksnio preparuotojų, jis subtiliai, atsargiai, skrupulingai, nieko nepažeisdamas apvalydavo visus trapius radinių fragmentus. Prisimename ir didžiuojamės, kad teko su juo dirbti ir draugauti

*Mindaugas Bertašius, Gytis Grižas*

# Kęstučio Šeškevičiaus bibliografija

1. *Apuolės piliakalnio tyrinėjimai 1931–1932 m.*, Vilnius, 2007, 40 p.
2. Lietuvos valstybės ištakos, *Vytauto Didžiojo karo muziejus 2009 metais. Almanachas*, Kaunas, 2010, p. 130–133.
3. *Impilties piliakalnio tyrinėjimai 1933–1934 m.*, Vilnius, 2009, 44 p.
4. Sklypas šalia Perkūno namo, *Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 2011 metais*, Vilnius, 2012, p. 386–387.
5. Kauno senosios kapinės Vytauto prospekte, *Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 2012 metais*, Vilnius, 2013, p. 207–208.
6. Gamybos vietos aplinkos Višakio Rūdoje tyrimai, *Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 2012 metais*, Vilnius, 2013, p. 576–577 (bendraautorius M. Bertašius).

*Sudarė Gintautas Zabiela*